

مدارس علوم و معارف اسلامی را گسترش دهید

دستور حاجی‌میرزایی در آخرین روزهای
وزارت:

مدارس علوم و معارف اسلامی را گسترش دهید

زهره چوپانکاره

محسن حاجی‌میرزایی در آخرین روزهای حضورش بر مسند وزارت آموزش و پرورش دستورالعمل تاسیس و گسترش «مدارس علوم و معارف اسلامی» را به تمامی ادارات کل آموزش و پرورش استان‌ها ابلاغ کرد. براساس این دستور وزارتی «در هر منطقه که حداقل 3500 دانش‌آموز پسر یا دختر در پایه نهم به تحصیل اشتغال دارند و تاکنون دبیرستان علوم و معارف اسلامی دایر نشده» باید در اولین فرصت نسبت به راه‌اندازی یک واحد پسرانه و یک واحد دخترانه با هماهنگی دبیرخانه شورای عالی آموزش و پرورش اقدام شود.

علیرضا حاجیانزاده که چند سالی مدیرعامل کانون پرورش فکری کودکان و نوجوانان بود، از سال 97 عنوان دبیر ستاد همکاری‌های حوزه و آموزش و پرورش را بر عهده گرفت. روز 12 آبان‌ماه سال گذشته بود که خبرگزاری رسمی حوزه به نقل از او تیتراژ: «آموزش و پرورش باب مدرسه‌داری را برای حوزه علمیه باز کرده است» حاجیانزاده در گفت‌وگویی عنوان کرده بود: «در راه‌اندازی مدارس وابسته به حوزه‌ها تلاش شده که شرایطی فراهم شود رشته علوم و معارف اسلامی از طرف حوزه‌های علمیه راه‌اندازی شود که در جایگاه مدارس پیش‌حوزوی می‌شود از این مدارس نام برد. حتی مدارس دیگری مثل مدارس ابتدایی یا پیش‌دبستانی وابسته به حوزه که مدیریت و برنامه‌های آن را حوزه علمیه براساس چارچوب و ضوابط و قوانین آموزش و پرورش تنظیم کنند شکل می‌گیرد.» حاجیانزاده همان موقع در بخش دیگری از صحبت‌های خود

در مورد ارتقای نقش حوزه در سیستم آموزش و پرورش هم توضیح داده بود: «طلاب وظیفه که امسال موفق شدیم آنان را در آموزش و پرورش مشغول به خدمت کنیم دو هزار نفر هستند. در جذب نیروهای خدمات آموزشی نیز حوزه‌های علمیه می‌توانند مثل سایر دستگاه‌های دیگر مشارکت داشته باشند. متقابلاً در هدایت و جذب دانش‌آموزان مستعد به حوزه‌های علمیه هم اقدامات خوبی در حال انجام است، دانش‌آموزانی که از مدرسه فارغ‌التحصیل می‌شوند علاوه بر کمک به آنان در انتخاب رشته دانشگاهی، دانش‌آموزانی که علاقه‌مند هستند جذب حوزه‌های علمیه شوند نیز هدایت تحصیلی می‌شوند.»

حاجیانزاده آذر ماه سال گذشته در گفت‌وگویی ویژه قرآنی شبکه قرآن و معارف سیما توضیح داده بود که در 14 سال گذشته ستاد همکاری حوزه علمیه و آموزش و پرورش فعالیت‌هایی داشته است اما در دو سال اخیر (همزمان با وزارت محسن حاجی میرزایی) این فعالیت‌ها گسترش بیشتری یافته و وارد عرصه‌های مختلفی شده. یکی از این عرصه‌ها کتاب‌های درسی بود. او در این برنامه گفت: «بخشی از برنامه‌ریزی‌های درسی، کتاب‌های درسی و منابع آموزشی مسائل معارفی است که در این بخش حوزه‌های علمیه و نویسندگان آن برای تولید محتوا فعال هستند و تعامل خوبی میان آنها و آموزش و پرورش وجود دارد، اما نکته مهم‌تر سایر دروس است معتقدیم علوم دیگری که تحت عنوان علوم انسانی، فیزیک، شیمی و ریاضی و ... هم می‌توانند دانش‌آموزان را به خداشناسی برسانند و در اخلاق اجتماعی آنها تاثیرگذار باشند که اگر این‌گونه نباشد این علوم تنها یکسری فرمول‌ها در ذهن دانش‌آموزان انباشته می‌کنند.»

نگاهی به متن دستور وزارتی

روز گذشته مرکز اطلاع‌رسانی و روابط عمومی وزارت آموزش و پرورش اعلام کرد که دستورالعمل تاسیس و گسترش مدارس علوم و معارف اسلامی «در راستای تحقق سیاست توسعه علوم اسلامی انسانی و پاسخگویی به نیازهای فرهنگی و دینی جامعه و به منظور اجرای هدف عملیاتی شماره 15 سند تحول بنیادین آموزش و پرورش» ابلاغ شده است. در بخش اهداف عملیاتی سند، شماره پانزدهم این‌گونه آمده است: «اصلاح محتوا، ارتقای جایگاه، افزایش کیفیت و کارآمدی علوم انسانی در نظام تعلیم و تربیت رسمی عمومی مبتنی بر مبانی دینی در چارچوب نظام معیار اسلامی». یکی از راهکارهای سند برای رسیدن به این هدف، بنا بر متن سند تحول «اصلاح و بازتدوین متون و مواد آموزشی دروس علوم انسانی در سطوح مختلف براساس آموزه‌ها و معارف دینی و با مشارکت

حوزه‌های علمیه» و همچنین «گسترش و تقویت مدارس و مجموعه‌های آموزشی - تربیتی خاص علوم انسانی در سراسر کشور» است.

محسن حاجی میرزایی در نامه‌ای که به تمامی اداره‌های کل آموزش و پرورش ارسال کرده، آورده است: «در تاسیس دبیرستان علوم و معارف اسلامی توصیه موکد به نوع وابسته آن است» مدارس معارف اسلامی کشور به سه دسته تقسیم می‌شوند: دولتی، غیردولتی و وابسته. مدارس وابسته که خود به نوعی غیردولتی هم محسوب می‌شوند وابسته به نهادها و مراکز مختلفی هستند: وابسته به مدرسه عالی شهید مطهری، وابسته به جامعه الزهرا، وابسته به سازمان تبلیغات اسلامی و وابسته به حوزه‌های علمیه سراسر کشور. بنابراین خواسته وزیر این است که مدارس تازه ترجیحا وابسته به یکی از این مراکز (یا احیانا نهادهای تازه‌ای باشد که می‌خواهند وارد امر مدرسه‌داری شوند). وزیر از مدیران کل استان‌ها خواسته است که برای تسهیل تاسیس مدارس وابسته از «ظرفیت ذیل ماده 3 مصوبه 794» مورخ سال 88 شورای عالی آموزش و پرورش استفاده کنند. یعنی چه؟ در این ماده آمده است: «تامین فضای آموزشی و پرورشی و همچنین نیروی انسانی و سایر هزینه‌ها و امکانات مورد نیاز مدرسه وابسته برابر ضوابط وزارت آموزش و پرورش به عهده موسس خواهد بود.» اما در تبصره آن ظرفیتی برای ارفاق در موارد خاص دیده شده: «وزارت آموزش و پرورش می‌تواند با توجه به شرایط و امکانات موجود خود و در صورت رعایت اصل 30 قانون اساسی برای آموزش رسمی توسط این مدارس، در تامین بخشی از نیروهای انسانی، فضای آموزشی، امکانات و تجهیزات مورد نیاز این مدارس مشارکت نماید.» با استفاده از این تبصره آموزش و پرورش می‌تواند خودش هم برای کمک به موسسان این مدارس آستین بالا بزند. و البته در ادامه دستور وزیر آمده که اگر از تمامی این راه‌ها هم تاسیس مدرسه در یکی از آن مناطق مورد نظر مهیا نشد «در صورتی‌که موفق نشدند به نوع دولتی اقدام کنند.»

اگر نه شرایط برای تاسیس مدارس معارف به صورت وابسته و نه دولتی فراهم بود چه؟ حاجی میرزایی در بند سوم از نامه‌اش نوشته است: «در صورتی‌که تاسیس دبیرستان دولتی مستقل مقدور نباشد در مناطقی که تاسیس این مدارس ضروری است با حمایت از تاسیس این‌گونه مدارس در قالب مدارس غیردولتی یا واحد ضمیمه در یکی از مدارس نمونه - شاهد - فرهنگ یا هیات امنایی معرفی شوند.» آخرین وزیر آموزش و پرورش دولت روحانی در انتهای این ابلاغیه نوشته است: «سعی کافی در معرفی این رشته و مدارس مربوط به کار رود و با اتکا به دلبستگی دینی و مذهبی مردم نسبت به جلب کمک‌های مردمی برای بهبود کیفیت آن تلاش لازم به عمل آید.»

مدیر کل تبلیغات اسلامی خوزستان اول تیر ماه سال جاری در مصاحبه‌اش با ایسنا گفته بود که مدارس معارف اسلامی در سطح کشور ۲۰۰ مدرسه هستند. در صورت آرایه اطلاعات جمعیتی دانش‌آموزان پایه نهم در کل کشور مشخص خواهد شد که با این دستور محسن حاجی‌میرزایی چند مدرسه دیگر به مجموعه مدارس معارف اسلامی افزوده خواهد شد.

□□□□□□ □□□□□□ 17 □□□□□□ □□□□□□:□□□□